

Posudek na diplomovou práci

Alžběty Mackové

Křestní a pohřební rituál v kontextu arménské apoštolské církve

Jak název ukazuje zvolila si kol. Macková téma související s činností arménské církve. Již tento fakt je důležitý, zejména pro širší osvětu, protože informovanost o tomto tématu je u nás velmi nízká, (někdy jsou Arméni považováni dokonce za muslimy).

Jde o práci značně rozsáhlou, více než 130 stran, psanou věcně bez zbytečných ornamentálních formulací, které jsou pro styl arménských prací obvyklé.

Práce má čtyři kapitoly, které se týkají jak obecného základu problematiky, tak konkrétního vylíčení kasuálií, tj. standardních úkonů praktikovaných arménskou církví.

V 1. kapitole a. líčí souvislosti vzniku arménské církve spolu s vývojem kasuálií, jako obřadních aktů, konaných od prvo počátku existence arménské církve. Důležitou roli v kasuáliích hrají zápisy obřadů, které písemnou formou zachovávají nejen úkony, ale i jazykové formulace - vzniká tak liturgie. Uvědomíme-li, si že arménská církev vznikla jako instituce ve 4. stol., pak není divu, že kasuálie, přes historický kontext, si zachovaly do jisté míry původní podobu. Jazykový vývoj se promítá do vývoje liturgie, ale zachovává velmi konzervativní podobu. Bylo to způsobeno nesvobodou arménského národa, který díky konservatismu projevu arménské církve si zachoval vědomí historické kontinuity a starobylosti v kontrastu k dějinám svých okupantů.

Skutečnost, že arménský národ přijal křesťanství již ve 4. století, vytvoření národní sounáležitosti Arménů nejen v původní vlasti, ale i po rozptýlení v diaspoře.

Autorka se zabývá rolí a formou kasuálií, křtu a pohřbu v tradici arménské apoštolské církve, okrajově v arménské katolické církvi. Arménská katolická církev se etablovala podle autorky na koncilu florentském r. 1740, s. 19. Není jasné, který koncil má autorka na mysli. Ekumenické (obecné) koncily se konaly 1545-1563 – jde o 19. ekumenický koncil, který se konal v Trentu za vlády papežů Pavla III., Julia III. Marcela II. Pavla IV a Pia III. Pak došlo k významné přestávce v konání koncilů a 20. koncil Vatikánský se konal v letech 1869-1870 za vlády papeže Pia IX. Vedle toho existovaly provinční koncily, platnost jejichž rozhodnutí byla omezená.

Autorka dále podává popis struktury arménské apoštolské církve, zejména pravomocemi jednotlivých kněží, což je důležité v kontrastu s ostatními křesťanskými církvemi.

2. kapitola pojednává o všech kasuáliích (sedmi resp. šesti), které se praktikují v arménské apoštolské církvi, dále se autorka zmiňuje o kánonech, jako jsou předkřestní rituály, atd.

3. kapitola se týká historie křestního rituálu, jeho průběhu, modliteb, které doprovázejí obřad křtu., a detailní popis úkonů.

4. kapitola se týká – pohřebního rituálu, zdůrazňuje se pohřeb do země.

Pro výklad křestního a pohřebního rituálu využila autorka velmi vhodně tabulkového uspořádání, které činí informace o těchto složitých rituálech přehlednými a umožňuje

je navzájem porovnat Bylo by rovněž vhodné při porovnání jednotlivých rituálů v křesťanských církvích.

V závěrečné části autorka využila zkušeností a informací, které získala jak za pobytu v Arménii, tak za pobytu ve Vídni, kde měla možnost seznámit se s tím, jak se nyní oba rituály praktikují.

Autorka v práci prokázala znalosti nejen historie, kultury a jazyka Arménie, ale rovněž schopnost syntetické práce v oblasti, která není všeobecně známa. Proto plně doporučuji práci k obhajobě pro získání titulu Mgr.

V Praze 1. září 2007

Prof. PhDr. Bohuml Palek, DrSc.

